

Pět dynastií (*wudai* 五代) postupně vládlo v l. 907-960 na severu Číny, historiky jsou označovány jako Pozdější (*hou* 後 > 后),

např. Pozdější Tangové = Hou Tang, z etnika Shatuo 沙陀

Jih byl rozdroben na **10 království** (*shiguo* 十国), jež historie neuznává za legitimní dynastie. Jejich trvání často přesahuje období 5 dynastií.

dynastie **Liao** 遼》辽 (907-1125), z nomádských Kitanů,

dynastie [Západní] Xia 夏 (1032 - 1227), tangutské etnikum

dynastie **Bei Song** 北宋 (960-1127), hl. m. Bianjing 汴京 (dnes Kaifeng)

Song Taizu 宋太祖 (960-76), rodové jm. Zhao 赵

Fan Zhongyan 范仲淹, reformy v roce 1043

Wang Anshi 王安石 (1021? – 1086), reform za císaře Shenzonga 神宗

baojia 保甲 systém vzájemné odpovědnosti

Sima Guang 司马光 (1019-1086): historický spis *Zizhi tongjian* 资治通鉴

Su Shi 苏轼, zvaný Su Dongpo 东坡 (1036 – 1101), úředník, básník, kaligraf

císař Huizong 徽宗 (vládl 1101-1125)

dynastie **Jin** 金 (1115-1234), Džürdženi – Ruzhen 女真

dynastie **Nan Song** 南宋 (1127-1279), hl. m. Lin'an 临安 (dnes Hangzhou)

generál Yue Fei 岳飞 (+ 1141),

rádce Qin Hui 秦桧

Zhu Xi 朱熹 (1130 - 1200)

Čingischán žil 1162-1227

rádce 耶律楚才 Yelü Chucai 1190-1244

semu 色目 [lidé] s barevnými očima

dynastie **Yuan** 元 1279-1368/1388

Kublaj chán (Yuan Shizu 元世祖), vládl 1260-1294

rádce Liu Binzhong 刘秉忠 1216-1274

hlavní města: Karakorum, Xanadu/Shangdu 上都, Chánbalik/Dadu 大都

darugači

Phags-pa / Phagpa

poslední vládce Temur / Huizong 惠宗

Četba: Palát, Augustin a Jaroslav Průšek. *Středověká Čína*. DharmaGaia, Praha 2001,
Hrdličková, Věna a Zdeněk Hrdlička. *Čína císaře Šen-cunga*. Mladá fronta, Praha 1992.

Gollová, Ivana Veronika Zikmundová. *Mongolové- pravnucci Čingischána*. Triton, Praha 2001.

Weatherford, Jack. *Čingis chán a utváření moderního světa*. BB/art 2006.